

Man forestiller sig naturligvis et meget rummeligt system, der i internationalt fastsatte termer beskriver alt, hvad man i ordbøger behøver af fonetiske, grammatiske og pragmatiske oplysninger m.v., og som så kan udnyttes mere eller mindre fuldstændigt af den enkelte ordbog. Men om der kan skabes enighed om at etablere et sådant system, må man nok stille sig noget tvivlende overfor.

Problemet synes ikke så meget at være, hvad der er teknisk muligt, som hvad der er praktisk gennemførligt. Det anføres således, at ordbøger ofte bruger forskellig systematik og terminologi, selv når de bygger på samme ordbogstradition. Opgaven må derfor være at få en række forskellige redaktioner til at enes om fælles ordbogsformater, hvis de skal have let adgang til informationsudveksling, og det kan nok være problematisk at skabe en sådan enighed, især da en omformatering af en eksisterende større ordbog er en meget arbejdskrævende opgave, der næppe i første omgang vil give brugeren væsentlige ekstra fordele og dermed gøre ordbogen lettere at sælge.

I øvrigt er svaret på de to andre stillede spørgsmål også kun delvis bekræftende. En explicitering af oplysningerne kan utvivlsomt føre til større stringens, og den kan tillige være en fordel for brugeren såvel som for maskinen; men kun indtil en vis grænse. Ordbøgers fremstillingsform er traditionelt lapidarisk, og undertiden måske *for* sammentrængt; store ordbøger er hyppigt ikke særlig konsekvente i deres fremstillingsform, fordi mange mennesker har arbejdet på dem gennem en meget lang periode. En yderligere standardisering af formen og explicitering af grammatiske oplysninger m.v. vil utvivlsomt være gavnlig. Men maskinens behov herfor vil altid være større end den menneskelige brugers, og en stor del af oplysningerne må derfor lægges i skjulte koder, der ikke direkte afspejler sig i den trykte tekst.

Bogen rummer mange interessante analyser af bestående ordbøger, og den er forsynet med en nyttig bibliografi. Afslutningsvis expliciterer den en række krav til editeringssystemer, som ser meget fornuftige ud, og som utvivlsomt vil være af værdi for fremtidig edb-behandling af ordbogsmateriale.

Selv finder jeg dog bogen temmelig besværlig at arbejde med; den stiller store – for store? – krav til ikke specielt edb-kyndige ordbogsfolk, og det er et spørgsmål, om den ikke burde suppleres med en mere populær fremstilling, hvis man vil have sådanne i tale.

Viggo Hjørnager Pedersen